

Disputatio juridica inauguralis de sponsalibus

<https://hdl.handle.net/1874/343249>

24

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS
DE
SPONSALIBUS,

QUAM
PRÆSIDE DEO TER OPT. MAX.
Ex auctoritate Magnifici Rectoris,
D. JOHANNIS MUNNICKS,

Reip. Ultrajectinæ Poliatri, atque in inclytâ ejusdem Academiâ
Medicinæ Anatomies & Botanices Antecessoris Ordinarii,
NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Alme
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in UTROQUE JURE Honoribus &
Privilegiis ritè consequendis,

Eruditorum examini subicit

JEREMIAS ORROCK, Medioburgensis.

Ad diem 31. Julii, horâ locoque solitis.

TRAJECTI AD RHENUM,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi Ordinarii, clō lōc Lxxxv.

Nobilissimo, ac maximè Reverendo

D O M I N O,

D. JOHANNI
ORROCK,
rerum capitalium fœ-
derati Belgii, terrâ ma-
rique, Magno & Ge-
nerali Præfecto Mili-
tari, parenti ac Mæ-
cenati meo unico,

*Hæc Theses inaugurales, seseque
humillimè dicat, ac dedicat*

JEREMIAS ORROCK.

Auctor & Resp.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS
DE
SPONSALIBUS.

THESIS I.

RÆ cæteris hæc materia placet, quum eam nosse adolescentibus sit salus. Non tamen totam, sed particulas quasdam maximè utiles tractabimus; Definitionem nempe, personarum debitum consensum, probationem, effecta, & quâ ratione quandòque justè dissolvantur.

II.

Vulgò sponsalia describuntur: *Futurarum nuptiarum mentio, & repromissio. l. i. ff. de sponsal.* Per mentionem interrogatio, per repromissionem responsio conveniens notatur: *Futurarum nuptiarum*, non præsentium; In has enim justè consentire matrimonium est. Adeòque decantata sponsalium in de præsentem, & de futuro distinctio contradictionem sapit in adjecto.

A 2

III. Qui

III.

Qui septimum ætatis annum exceſſerunt, ea contra-
here poterant *l. 14. ff. h. t.* Hodie magnatibus, quum raro
ſimilem ſponſam inveniant, hoc licet, ipſique validè
contrahunt: Reliquis non tantæ dignitatis hominibus,
quod hæc in parte egerint, haud ratum eſt, niſi majores,
aut ſui juris facti, illud confirmaverint, ne reſtitutioni
in integrum ſit locus.

IV.

Ad hujus contractus valorem eorum conſenſus, quorum
in nuptiis, requiritur: Non opus eſt, ut cum DD.
multum diſputemus de matris conſenſu, an de honeſtate,
an autem de neceſſitate deſideretur; quum patriæ noſtræ
leges matrem jure merito defendant, *art. 3. Polit. Ordin.*
hiſce verbis: *Het conſent van hare Ouderen, ofte de
langſtlevende van dien.* Neque filius hæc in parte filiæ
præfertur, quamvis emancipatus, Jure Civili, & invitis
parentibus, uxorem duceret; Neque filia pro ſe poſſet
allegare, quod pudicitia periculum crearetur, ſi nuptias,
ex parentum voluntate, cogeretur protrahere; Ac proinde
habeantur nullo diſcrimine.

V.

Non tamen ad ſponſalia contrahenda liberi à parentibus
cogi poſſunt, licet ſub juramento ea promiſerint, ne
in odium vertatur, quod vinculum amoris eſſe debet.
Apud Romanos ipſi filio ſine cauſa à parentibus diſſen-
tire licuit, *l. 13. ff. h. t. l. 21. ff. de Ritu Nupt.* Non autem
filia, niſi turpem ſponſum pater elegiſſet, *l. 12. ff. h. t.*
Quod tamen moribus utrique ſexui æquè conſeſſum.

VI. Pa-

V I.

Parentum verò dissensus ab honestis liberorum desideriiis, non tantum obtinet. Nam, ubi liberi majores sunt, justas causas, ob quas dissentiant, parentes coguntur proferre, nisi malint magistratus auctoritatem interponi, *arg. l. 19. ff. de Ritu Nupt.* judex enim causas ponderat; quas inter nec bonorum, nec status disparitas, in his præcipuè Regionibus, multum valent; nisi manifestus sit dolus, aut aliter sit actum: In minoribus liberis alia ratio est, in his enim parentis arbitrium sufficit. In utrisque perindè est, sive præcedat consensus, sive subsequatur per ratihabitionem.

V I I.

Idem judicandum de ipsarum partium consensu, qui sive verbis fiat, sive literis; sive inter præsentés, vel absentes, per literas, vel procuratorem; sive arrhis intervenientibus, vel nudà repromissione, suum eò usque sortitur effectum, ut nemini ab hoc contractu, parte invitâ, liceat recedere; Modò, si sub conditione sit initus, hæc honesta sit, & possibilis, & ab alterius potestate non dependens. Probrosa, vel impossibilis conditio, quæ matrimonii intrinsicè decus impugnat, sponsalibus contraria est. Secus illa, quæ quidem inhonesta, non tamen nuptiis adversa; Hæc enim pro non adjectâ habetur.

V I I I.

Nobis nulla clandestina sunt sponsalia, nisi insciis vel invitis parentibus inita, quamvis mille testes intervenerint. Ubi promissio clam facta ab alterutrâ parte negetur, neque

possit probari per indicia vel testes, juramentum suppletorium nequit deferri. In hac enim causa, ut in Criminali, probationes luce meridianâ clariores requiruntur; Et, actore non probante, reus absolvitur, etiamsi nihil contra præstet, *l. 4. C. de Edendo*. Verùm, ubi ex indiciis, vel unius testimonio proba minus sit plena, in arbitrio judicis est, utrum parti juramentum imponat. Hâc in re multum existimationi mulieris juraturæ tribuitur: Etenim inopi, malæ famæ, vitiatæ fœminæ vix jusjurandum defertur; quia plerunque parvi pendet, quid juret, modò infamiam deleat; Honesta verò non censetur in stuprum consensisse, nisi fide de matrimonio secuturo datâ.

I X.

Sponsaliorum effectus est, ut nuptiarum futurarum obligationem inducant; Adeoque cum ipso arrharum dispendio recessus ab iis non datur, contra *l. 5. C. b. t.* Imò ipso carcere coactio est. Excipitur filius natus major, qui, parentibus invitis, sponsalia contraxerit: Hic enim ad ea consummanda cogi non potest, si parentum voluntati malit obedire, ut sæpè judicatum est, quamvis à parte suâ non desinant subsistere.

X.

Quandoque tamen sponsalibus renunciandi justæ subsunt causæ: contracta namque sub conditione, eâ non impletâ, evanescunt. Fortè alter dotem magnam promisit, quam præstare non potest: Bona habet hypothecis subjecta, quod per malitiam dissimulavit: vel ditissimus repente pauper est factus. Si autem nulla dos pro-

DISPUTATIO JURIDICA. 7

promissa sit, sibi imputet sponsus, qui de dote præstandâ nullum pactum iniverit.

X I.

Casus superveniens, qui a DD. impedimentum dirimens dicitur, non minus justè excusat. e. g. Coëundi horror, vasorum seminalium imbecillitas, lepra, paralysis, morbus comitialis, subita deformatio in sponsâ, & similis calamitas. Imò si alterius fornicatio intercedat, quum fidem frangenti fides non servetur, & ob eam ipsum matrimonium dirimi possit. Libido sponsi, quæ sponsalia præcessit, non impedimento est, ut sponsam horum pæniteat: Sponsus autem, si suam ex alio uterum gestare, vel jam peperisse deprehendit, eam justè repudiat; secus, si vitiata quidem, tamen pro virgine se gerit.

X I I.

Tempus edax rerum itidem contractum nostrum dissolvit. Moribus puellam potest pænitere, si sponsus in eâdem Provinciâ degens per biennium vota eludit. Absentis vero diutina mora ad biennium, vel quadriennium toleratur, quamvis Canonici nullum tempus præfigant, fortè religionis intuitu. Multa restant, quæ, ob temporis angustiam, facimus missa.

CO-

COROLLARIA.

I.

Constans & perpetua voluntas jus suum cuique tribuendi cadit in quemlibet bonum civem.

II.

Distinctio Universalis & particularis justitiæ absurda videtur.

III.

Filium in Testamento Universali fideicommissio totius portionis ab intestato debita velle onerare, & detractionem legitima sub panâ simul prohibere, non æquum est.

F I N I S.